

Anul LVIII

Nr. 24

Arad, 10 Iunie 1934.

BISERICA și ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂSCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Predică,

ținută în biserică din RĂDMĂNEȘTI,
în 27 Mai 1934.

Cu neșarmurită bucurie am ascultat raportul bunului vostru părinte susținut și am rămas adânc mișcat de înfăptuirile sale din timpul celor 30 ani de pastorire. Ca o încoronare a străduințelor sale să biserica cea nouă, care încă nu este terminată, dar cheltuielile, de aproape un milion, ce s-au făcut cu lucrările de până acum, arată gradul însuflării și jertfei credincioșilor mei din această parohie pentru Biserica neamului.

Minuni mari a făcut Domnul prin biserică ortodoxă poporului său românesc, mai mari decât chiar față de alte popoare!

Adevărul acesta voiesc a vîl zugrăvi în cuvinte iubiții mei. Minune mare s'a făcut, când Moisi în pustie a văzut un rug, care ardea și nu se mistuia. Când Moisi s'a apropiat să vadă de ce nu arde rugul, l-a chemat pe el Domnul din rug zicându-i: „Nu te apropia aici, dezleagă încălțările dela picioarele tale, că locul pe care stai tu, pământ sfânt este”. Și Moisi și-a ascuns față sa, penitucă se temea să caute drept înaintea lui Dumnezeu! (Eșire 3 v. 1–6.)

Însă biserică noastră nu și-a întors față sa de către fiili săi, ci mai ales i-a scos din orbirea susținută, învălându-i să aibă adevărată cunoștință de Dumnezeu, Care a intins cerul ca o piele, Care a adus la viață toate cele văzute și nevăzute! Duhul Sfânt a lumenat biserică strămoșilor noștri, ca fiind ei să vadă că cea mai înaltă îndatorire a lor este, să credă în Dumnezeu și ocrotirea Lui. Crezând în această ocrolire, strămoșii au răbdat creșinete toate asupririle vrăjmașe, știind că va veni și vremea izbăvirei.

Așa înțelegem că cuvintele lui Dumnezeu

erau pentru ei nu simple vorbe reci, ci erau porunci pline de viață. De aceea îi vedem pe strămoși căulând scopul vieții, care este lauda lui Dumnezeu prin sfințenie! Așa pricopem, că înaintașii noștri s-au iubit unii pe alții, ba au iubit și pe aceia, cari au năvălit asupra lor. Năvălit-au hunii, dar au fost imblânziți de viața creștină a strămoșilor, năvălit-au goșii, avarii, longobarzii, dar strămoșii i-au ierlat pe toți.

În tîna bisericiei se învăța carte și tot prin credință Radu Negru apărându-se de credință streine, a trecut Carpații și a intemeiat Muntenia, iar Dragoș Vodă a intemeiat Moldova. Credința a ajutat spada lui Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul de preoții credinței ortodoxe a fost călăuzit când a intrat în Ardeal. Iar visul unirii tuturor Românilor mai ales prin biserică s'a realizat, pentru că Biserica prin limba și slujbele ei, unise pe toți români cu mult înainte de unirea cea mare din 1918.

Eu cu bucurie văd, că aceste adevăruri sunt vîl în sufletele voastre, căci *la plecarea mea spre voi, toți locuitorii din comuna Bara, tineri și bătrâni, m'au însoțit cale de doi chiometri afară din sat, iar unii din cei mai tineri au alergat până la voi ca și aici să audă cuvântul meu!* Aceasta este un semn bun, că cinstea dată Mie, este cinstea dată Bisericei, este o dovedă că înlocuirea vieții noastre este creștinăscă.

Deoarece venirea mea a adus atâtă bucurie în sufletele voastre, doresc ca ea să însemne și o hotărire spre mai bine în viața voastră. Lângă unul din satele voastre am văzut o moșie înzestrată cu mai multe edificii. Odată și odată moșia aceasta era foarte de model. Acum însă totul era schimbat. Poarta dela intrare era scoasă din jâlăni, iar unele ferestre dela grăduri erau cătușite cu hârtie, ca spărturile să nu fie prea

mari. Înșășarea pe din afară a casei de locuit nu era cu mult mai bună, decât a unui cersitor mai îngrijit. Totul făcea impresia unei părăsiri. Murise slăpânul și moștenitorul său pe gânduri să între în moștenire sau să plece în lume, căci prea multe datorii apăsau asupra moșiei.

Iubișii Mei! Oare nu aşa este și în viața susținutului? Care dintre creștini poate privi cu bucurie la viitorul său, dacă știe susținutul său încărcat de păcate? De câte ori nu se plâng oamenii împotriva lui Dumnezeu, că le-a trimis nenorociri și mizerie, dar uită că ei au mai multe datorii față de Dumnezeu decât datoriile ce le-a avut moșia despre care am vorbit. Fiecare să se întrebe deci: am eu dreptul să mă plâng: „de ce tocmai eu trebuie să sufăr?” — „De ce tocmai eu să fiu pedepsit?”. Întrebându-se aşa, fiecare va vedea că mai curând aşa trebuie să se întrebe: „oare de ce tocmai eu am călcăt porunca lui Dumnezeu?” — Oare de ce am nesfîrșit tocmai eu Dumineca, lucrând la câmp? — „Oare de ce tocmai eu trăiesc în concubinaj, de ce tocmai eu sunt acela care nu m'am spovedit și cuminecat de multă vreme?“.

Așa să vă întrebați iubișil meu, ca să veți cum erași susținute la venirea mea și să faceți toate ostenelile, ca între voi păcate să nu mai fie! Cu ziua de azi să grijiți, ca le-pădare de Dumnezeu să nu mai fie între voi, ca nici o căsătorie să nu rămână nesfîrșită, ca nici un creștin să nu lipsească dela biserică în Duminică și sărbători, iar părinții să-și crească bine pe pruncii lor!

Dumnezeu să vă ajute și creștini și mai buni decât până acum, ca și mai mult să lăudați numele cel sfânt al Lui, acum și pururea și în vecii vecilor Amin.

Scurtă predică,

înălțată în 27 Mai 1934 în biserică din comuna SPATA, despre datoriile familiei și școalei față de creșterea tineretului.

Cu mare bucurie am venit în mijlocul vostru, aşa precum și voi cu mare bucurie m'ăști primiți. M'a induioșat mult, că poporul meu iubit din comuna Rădmănești m'a însoțit în drumul meu până la mare depărtare de satul său, iar acum mă primiști și voi și pruncii voștri împreună cu preotul și învățătorul.

Această arătare a dragostei susținutelor voastre, îmi dă prilejul ca să vă grăiesc în câteva cuvinte despre datoria familiei și școalei, de a da ajutorul bisericei la creșterea tineretului. Vă

înțreb, ați văzut vr'odată corăbil străbătând largul apelor? Cei cari ați văzut în timpul răsboiului sau altă dată asemenea vapoare, ați pulul observa, că ele pot pluti numai pe mare sau pe râurile mari, în care s'a adunat apa din toate părțile, din toate părăiașele, ce vin dela dealuri și munți! Cu alte cuvinte, râul trebuie să fie puternic, ca să poată duce corăbi. Tot aşa creșterea trebuie să se facă cu putere destulă, ca ea să poată cărmui bine viața unui Tânăr! O singură rază de soare poate numai să lumineze, dar ca să și aprindă, trebuie mai multe raze de soare să se adune la olală! Tot aşa iubirea de lață și iubirea de mamă, însoțite de râvna muncitoare a școalei, vor face minuni!

Să nu uitați, că voi părinții sunteți mai întâi răspunzători de creșterea fiilor voștri, căci voi le-ași dat viață și voi îi cunoașteți mai bine. Va veni vremea, ca și fiili voștri să se lupte cu visorul și șpitile vieții, când vor fi mari și dacă voi nu-i învățați să trăiască creștinește, ei vor cădea. Duhul cel rău al vremii va năvăli asupra pruncilor voștri, ca odinioară Irod asupra pruncilor din Vilileem. Dacă voi părinții mână în mână cu învățătorii creșteți pe copii, va fi bine de viitorul lor.

Se cere multă iubire, îngrijire, bucurie și tărie, ca să crești bine un copil. Se cere, ca învățătorul să iubească și el pe fiili voștri să se ostenească, să se jertfească. Deci voi părinții, să cinstiți pe dascăli pentru munca lor, să-i iubiți și să obligați pe fiili voștri a cerceta regulat școala.

Mă întrebați: de ce părinții și școala să conlucreze la educația pruncilor? Pentru că și părinții și școala au acelaș scop: fericirea copilului. Pentru că și părinții și învățătorii au răspundere pentru creșterea pruncilor! Vestitul Krüger, președintele burilor cari au luptat cu Englezii, înainte cu vre-o 30 de ani, a savut un servitor negru, care s'a îmbolnăvit greu și a ajuns pe patul morții. Președintele Krüger s'a dus la servitorul său și l-a întrebat: „Știi tu să-mi spui, unde vei ajunge după moarte?“. Servitorul răspunse: „Eu sunt păgân, deci dacă nimeni nu m'a învățat de unde să știu? Dacă însă voi u ajunge la un loc rău, mă voi plângă împotriva D-tale, că nu m'ai învățat!“

Servitorul a murit, dar din clipa aceea, marele Krüger a devenit mai atent față de servitorii săi și îi învăță! Căci el de atunci a simțit o mare răspundere în inimă sa! Mare răspundere au și părinții și învățătorii. Ei trebuie să știe ceeace Mânluatorul a zis: „Toată impărașia, care se împerechează întru sine, nu

va să" (Matei 12 v. 25). O familie, în care nu este înțelegere, este un iad, iar copilul creștere bună acolo nu poate primi. O comună plină de neînțelegeri politice, nu are pace și fericire! Tot așa și cu creșterea pruncilor. Între școală și familie să fie înțelegere și lucrurile vor merge bine. Familia să răspândească frica de Dumnezeu, școala să vestească aceiaș țeară de Dumnezeu.

Eu rog pe Dumnezeu, ca voi părinții și școala cu învățătorii, să fiți luminați de Duhul Sfânt și să ajutați bisericii a da creștere plină de credință copiilor voștri. Prea bunul vostru părinte Teodorescu se jertfește pentru voi. Ajutați-l în munca lui. Rog pe Dumnezeu să vă dea îmbelșugare, sănătate și fericire, iar eu îndoită bucurie voiu avea, când voi veni la sfintirea bisericii și voi vedea viața voastră în Dumnezeu Amin.

Scurtă predică,

ținută în 28 Maiu 1934 în parohia VIZMA, sub cerul liber, lângă noua biserică, încă neterminată.

Locuitorii unui oraș din țara noastră au prins de veste, că nu peste multă vreme îl va cerceta mult iubitul nostru Rege Carol II. Bucuria lor era mare și sătenii din jurul orașului mergeau cu mic cu mare să vadă pe iubitul nostru Rege. În mulțimea cea mare, care aştepta sosirea regelui, era și un țărăńinând în brațe un prunc de cinci ani, ca și el să vadă venirea regelui. Copilul întrebă pe tatăl său: „tată, eu ce trebuie să fac, dacă vine regele? Tată răspunse: „puiule dragă, să-l privești cu iubire pe iubitul nostru Rege și să nu-l mai uiși nici odată“.

Iubișii mei! Eu împărtășesc nouă ani străbătând satele, orașele și orășelele eparhiei Aradului, n' am făcut atîceva, decât să învăț poporul ca să asculte de Majestatea Sa Regele și legile țării, iar mai presus de orice alte simțăminte să iubească pe regele regilor, Domnul nostru Iisus Hristos! Căci El este adevărul cel vecinic, care ne arată calea mântuirii și El este viața, care ne dă tărie să mergem pe calea cea adevărată.

Toată lumea de azi recunoaște, că Hristos Domnul nostru nu numai ne-a învățat calea, dar el însuși este calea cea adevărată, deoarece a și făcut întocmai ceea ce a învățat. Nu este deci o altă cale care duce la mântuire. Hristos nu numai învață adevărul, dar este

chiar adevărul. El nu numai dăruiește darul vieții mai presus de fizice, ci este însăși viața.

Învățările și faptele Domnului prin frumusețea și măreția lor, s'au dovedit a fi ale lui Dumnezeu. Astfel și făgăduința venirei Duhului Sfânt a fost dată și ea să a implinit întocmai. Prin Pogorirea Duhului Sfânt s'a înmulțit cunoștința de Dumnezeu, căci apostolii prin venirea Duhului Sfânt au primit puteri noi și în tot pământul a ieșit vestirea lor și până la marginile lumii grajurile lor!

Inmulțindu-se cunoștința de Dumnezeu, a sporit și dragostea care a întărit legătura între Dumnezeu și biserică. Așa a crescut la noi Români dragostea de Dumnezeu prin biserică. Strămoșii noștri au jertfit, iar prin iubire au făcut totul ca biserică să fie una și nedespărțită. O înimă și un suflet văd că sunteți și voi și Dumnezeu vă înrednicite să vă zidiți această biserică nouă, care nu peste multă vreme va fi terminală. Voi și fericiți să sfîrșești eu noua voastră biserică. De aceea, vă îndemn să faceți jertfele ce se mai cer pentru terminarea ei. Văd cu bucurie, că și dl. învățător al vostru își dă totă silința ca să crească pe fiul voștri în frica de Dumnezeu și ascultare de biserică. În asemenea împrejurări avem nădejdi bune, că biserică se va termina, precum mersul bun al vremii asigură o recoltă bună.

Rog pe Dumnezeu să vă ţină sănăloși, că buni și ai Bisericii strămoșești ca și până acum. Darul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu voi cu toți, ca să puteți întrebuița timpul de mare preț pentru mântuirea sufletelor voastre Amin.

Predică

ținută în 28 Mai 1934 sub cerul liber lângă biserică noastră din CRIVOBARA.

Am venit la voi mânai de dragostea cea mare ce o am pentru voi. Am venit ca să vă întăresc în credință și aceasta cu atât mai mult o fac acum, pentru că din raportul părintelui vostru sufletești am înțeles, că nu toți Români de aici se încină la acelaș Altar al credinței ortodoxe strămoșești.

Precum zice fericul Augustin, credința este cel mai înalt dar al cerului mai bun decât aurul, argintul și alte averi (De verbo apostoli, serm. 17). Credința noastră creștină este absolută și conține adevăruri pe veci neschimbate. Ea nu se poate schimba odată cu moartea căci nu dela oameni s'au dela îngeri, am primit-o, ci dela Iisus Fiul lui Dum-

nezeu prin sfintii Apostoli din cele mai vechi flmpuri. Englezii, Nemii și alte neamuri au primit credința lor dela predicatori de mai lârziu, dar neamul nostru românesc a primit credința dela sfintii Apostoli și s'a măntuit pe calea aceasta, căci zis-a Domnul: „Cel ce crede și se va boteza, se va măntui“.

Credința aceasta a făcut minuni, împlângând popoarele, cari fără creștinism, s'ar fi sfâșiat între ele ca animalele sălbaticice! Cu dreptate a spus învățatul francez Montesquieu în scrierea sa: „*Spiritu legilor*“: „Minunat lucru este, că religiunea creștină a întemeiat și fericirea din lumea aceasta, deși s'a părut că ea se ocupă numai de fericirea din ceealaltă lume!“ Pentru această credință milioane de oameni au murit moarte de martir în cursul veacurilor. Avea deci dreptate Sf. Evanghelist Ioan să scrie: „Aceasta este biruința, care bliuește lumea, credința noastră“ (I. Ioan 5 v. 4).

Această sfântă comoară trebuie să mărturisi, căci zice Domnul: „Tot cel ce mă va mărturisi pe Mine înaintea oamenilor, îl voi mărturisi și Eu pe dânsul înaintea Taiului Meu, carele este în ceriuri“ (Mat. 10 v. 32). Cel ce se lapădă de credința sa, se lapădă de legătura botezului, pe care cel botezat a încheiat-o cu Dumnezeu. Această legătură a botezului obligă nu numai la o oare-care simțire și poruire, dar ea obligă și la fapte și vorbe, cari nu pot fi schimbatе. Am văzut că credința este un dar al cerului, de unde vedem că le-pădarea ei este o nerecunoștință către Dumnezeu, Care nici-a dat darul credinței.

Puteți vedea, iubișii mei fii sufletești, cât de mare păcat este nerecunoștința. Chiar față de un om este rușinos să fie cineva nerecunosător, deci cu atât mai mare păcat este să sim nerecunosători lui Dumnezeu. Trecutul este o mărturie că strămoșii noștri nu numai au crezut, dar au și mărturisit credința lor, în temnișe și lanțuri. Oh, ce sfinte suferințe a arătat pe vremea împăratelui Maria Terezia, o mulțime de frați ai noștri. Ajunge să pomenim lacrimile din surghiun ale preotului Ioan din Aciliu, de lângă Sibiu, sau amarul protopopului ortodox din Balomir (lângă Orăștie), care a plecat în surghiun la Argeș ca acolo să spună plângător cum să introduc cu puterea renegatul mitropolit Atanasie, slujind în odădii dăruite de marele Domnitor Constantin Brâncoveanu și încă în biserică zidită de marele Mihai Viteazul. Înălțătoare puriare au avut atunci brașovenii, cari au venit la Alba-Iulia și au strigat: Nu vrem vădică vândut străinilor din

Viena! Vrem credința ortodoxă a fraților de pe Carpați!

Iubișii Mei, ceasuri și zile întregi nu ar ajunge să pot povesti suferințele Românilor ortodocși venite dela cotolicii din Viena. Desul este să mai amintesc de suferințele epitropului Gavril Bălgăreanul în temniș din Sibiu, unde a aflat că soția lui murise acasă și nu a fost lăsată să se cuminice înainte de moarte. Si mai pomenim de suferințele îndurate de soția preotului Cosma din Deal. Biata preoteasă, fu dusă cu pruncul mic în temniș din Sebeș. Acolo a ajuns-o Crăciunul, în ajunul căruia colindătorii au ajuns și la poarta temnișei din Sebeș. Sărmana preoteasă asculta colindele cu pruncul înghețat în brațele ei. Micul prunc avea buzele zâmbitoare și după moarte, iar preoteasa murmura o rugăciune:

„O maică, sfântă, Preacurată, în ziua astă minunată, drag pruncușul Tău, Hristos, vine jos, pe pământ, iar al meu, se suie ușor, se suie sus, de unde s'a pogorit Iisus, se suie de pe pământ în ceriul sfânt..“

Da, fraților! Această era credință sfântă și mucenicească. O asemenea credință vă doresc vouă tuturor, pentru că împreună, la același altar al bisericii ortodoxe să slăviți pe Dumnezeu din inimile voastre. Dumnezeu să vă dea lăria Duhului Sfânt ca să puteți înfrângă momelile și ispите vrăjmașilor, fie ei baptiști, fie de altă credință, și astfel cu loiali să dovedim că:

Români suntem pe-acest pământ
O lege-avem dela cel sfânt,
Acestă lege s'o păzim
Și pentru dânsa să murim
Amin.

Predică

finuță la Sf. Liturghie, în biserică din SECAȘ (Timiș-Torontal), în 28 Mai 1934.

Am celtit într-o carte folositoare, că în Etiopia orientală, în țara Cafrilor, numită Monotapa, este obiceiul religios, că domnitorul într-o anumită zi a anului prin crainicii săi trimite foc dela vatra sa tuturor popoarelor din împărația sa. Când sosesc crainicii împărațești cu focul, fiecare cetățean slinge focul astător în casă și-l aprinde din nou cu focul împărațesc.

Domnul Domnilor și împăratul împăraților, împăratul Cerurilor nu numai într-o singură zi, ci în toate zilele vieții este gata să ne trimiță darurile sale. Căci prețioase și nenumărate sunt darurile lui Dumnezeu pentru noi

oamenii. Toate darurile ni le-a dat Dumnezeu, când și pe unul născut Fiul său l-a dat, ca tot cel ce crede într'ânsul, viajă să aibe. Zilele vieții noastre se asemănă unei cununi impletită din darurile și binefacerile iubirei lui Dumnezeu către noi. Precum peștele este mișcat de valurile mării, așa suntem noi purlați de valurile lui Dumnezeu. Mai curând s-ar putea număra stelele cerului și fulgii de zăpadă ai iernii decât darurile cu cari ne întâmpină Dumnezeu. Precum soarele nu începează a-și trimite razele pe pământ și precum istorul neconțenit îsbucnește din adâncime, așa nu începează nici odată râul bunăților dumnezești (Gehr N.: Erklärung des heiligen Messopfers.)

Darul lui Dumnezeu este singurul, care poate să stingă focul egoismului, al desfrâului, al pizmei, lăcomiei și mândriei. El astupă urechile multora ca să nu mai vadă binefacerile Bisericii, deși mari binefaceri a primit Biserica prin revărsarea Duhului Sfânt asupra Apostolilor în ziua Cincizecimii. Vrăjmașii bisericei fac ca și pirații de mare, cari fac foc la țăruri, unde în apă sunt bănci de nisip și marea este agitată, astfel că navigatorii se duc la focul acela ca la un liman sigur, dar cad în mâinile tâlhărilor.

Duhul Sfânt a dat bisericei toate darurile prin cariere poate conduce la mântuire pe oameni și îi poate scăpa de tâlhăriile păcatelor, cari se strecoară în suflete ca furul. Duhul Sfânt a dat bisericei darul înțelepciunii și al înțelegerei, prin ceeace a biruit fariseismul iudaic și filozofia pagână omenească, astfel, că Sf. Pavel a putut zice Corintenilor: „Înțelepciunea o grăim întru cei desăvârșiți, însă înțelepciunea nu a veacului acestuia, nici a domnilor veacului acestuia, cari sunt pieritori, ci grăim înțelepciunea lui Dumnezeu întru taină“ (I. Cor. 2 v. 6—7).

Cu adevărat mare a fost puterea Duhului Sfânt, căci înainte de venirea învășăturilor Bisericei, acolo unde azi este orașul Lisabona, locuitorii necreștini spîntecau pe cei prinși în răsboiu și ghiceau din măruntiale lor. Înainte de a fi creștini, Britanii își vopseau trupul ca să fie mai fioroși. Germanii dintre Vistula și Rin jertfeau la idoli pe cei prinși în răsboiu. La toate neamurile necreștine copiii erau aruncăți în apă, robii erau vânduși iar femeile erau prinse în jug.

A biruit Duhul Sfânt! Dela împăratul Nero până la Constantin Cel Mare zece prigoane complete s-au deslășuit asupra creștinilor, dar căzut-au cruzimile pagâne și biruit-a Duhul Sfânt.

Dar suferințele pentru lege ale strămoșilor noștri nu erau ele semne, că Biserica noastră are pe Duhul Sfânt? ? ? Călugărul Visarion în temnișă din Viena își schimbă temnișă în biserică și deși nu avea cruce, totuși cătușile de fier ale robului s-au muiat, așa că el a putut să-și impreune mâinile la rugăciune și să zică: Doamne Dumnezeule nu am așternut ca acasă aici, dar pentru slava Ta și pietrile goale îmi slujesc ca odihnă; Doamne Dumnezeule mucogaiul temnișei a înlocuit pentru mine fumul de tămâie, dar nu voi uila de Tine Doamne, căci Tu ești ajutorul meu întru năcazuri.

Impăratessa Maria Terezia fiind de lege catolică și voind să facă și pe Români catolici, a trimis tot felul de cazne peste strămoșii tari în credință, dar cătușele temnișei erau prea slabe, ca să poată face pe strămoși să-și schimbe legea. Călugărul Sofronie este prins chiar și în biserică la slujbă și legat în lanțuri cu mulși bărbați și femei. Scene sfâșietoare de suflet se petrecu atunci. Cei legați ziceau plângând către Sofronie, care și el era legat: „Părinte scump, cine va măngăia pe pruncii noștri, cine le va face slujbă la biserică? Părinte iubit, cine ne va spovedi și cumineca pe noi? Oh Părinte, dar nu pentru noi ne rugăm, ci pentru Sfintia Ta! Ruga-vom pe Dumnezeu să Te scape din lanțuri, căci neamul nostru nu poate trăi fără binecuvântarea preoților Sfinți ca Sfintia Ta! Ci blesemat să fie cine se va lepăda de lege, de frica chinurilor. Noi vom suteri împreună cu Sfintia Ta și bucuria noastră deplină va fi să știm, că vom muri împreună pentru legea ortodoxă“. Pe când ei grăiau acestea, pruncii celor legați în lanțuri veneau și plângneau zicând: „Iată dragă, mamă scumpă, mi-e foame, veniți și ne dați de mâncare“! Sbirii crăiesei nemiloase loviră cu armele pe pruncii nevinovați, iar apoi porină de acolo cu cei legați!

Spunești-mi, care ochiu rămâne fără lacrimi și care inimă rămâne împietrită, auzind aceste cruzimi ingrozitoare? Mulși prunci au înghețat în brațele mamelor întemnițate, multe femei au fost bătute în târg, în fața tuturor, cum au făcut sbirii împărtăști cu femeile din Colun, jud. Sibiu! și totuși se mai găsesc oameni, cari pălmuind suferințele trecutului nostru, își vând sufletul!!

Fraților,

Cu noi este Dumnezeu! și dacă a trebuit ca un preot ca popa Ioan din Sadu de lângă Sibiu să fie spânzurat cu capul în jos într-o temnișă înlunecoasă, dacă nici nu pus cătușe,

ială-ne azi, în țara noastră, în mare majoritate cu locuitori ortodocși! Iată puterea Duhului Sfânt, care ne-a unit pe veci cu frați ortodocși din Vechiul regat, Bucovina și Basarabia.

Pe Domnul Dumnezeu să-l slăvim deci în inimile noastre și să făgăduim în această sfântă zi a Rusalilor că totdeauna cu Domnul vom fi prin faptele noastre! Iată că unii, cari au fost aici, au revenit la ortodoxie, pentru că nu puteau vedea pe frații lor încinându-se la Altarul strămoșesc iar ei să stea departe de el. Doamne Dumnezeule, Tie mă rog și dela Tine cer să binecuvintezi frăția credincioșilor mei, păzindu-i pe dânsii intru bună viețuire. Dă-le lor Doamne, prunci numeroși și buni, ca și ei să Te preamărească pe Tine, apără-i pe ei cu acoperământul bunățijilor Tale, iar Țara noastră și pe iubitul ei Rege, Carol al II-lea apără-i de toți vrăjmașii văzuți și nevăzuți. Că Tu Doamne tărie vei da poporului Tău și pururea Te vom lăuda, acum și pururea și în vecii vecilor Amin.

ZI DE PRAZNIC 8 IUNIE

*Natura'n stral de praznic, se'nveșmântă.
Doinesc în trunză, bradul și stejarul,
Lin, murmură părâul, — In umbrarul
Unut gorun, privighetoarea, cântă.*

*La Schit, în munte, clopotul răsună.
Adie lin, zefirul în câmpie.
Un cântec, vesel cânt de bucurie,
De fluer cânt, doinete'n deal, la stând.*

*Opt Iunie E zi de primăvară.
Să soarele e gata să apună.
Spre răsărit, apare-un cerc de lundă.
Amurgul, peste fire se coboară.*

*Din ceruri, s-aud zvonari de voroavă.
Sunt voevozil, fauri vechi de jard.
Eroi, din epoca legendă.
Sunt cel doi Regi. Carol „Liberatorul“
și Ferdinand cel mare „Intregitorul“
și Oastea de eroi, oastea cea bravă.*

*Care vorbesc, despre un „CRAI“ și-o navă.
O navă mare, pasăre mălastrăd,
Ce s'a tvit, pe bolta cea albastră,
și-aduce'n ea, „CRAI“ bun, în țara noastră.*

*OPT IUNIE E zi de mare praznic.
Eo, a plinit, ce'n vechiul „Hronic“ scrie.*

...lată v'aduc, „Domn bun“ ca să vă fie
Vouă stăpân și făret voastre, paznic.*

*„E Făt frumosul“ din povești cu zâne.
Vlăstar de Domn, erou, printre eroi.
Vlăstar de Zând, din basme bâtrâne.
Carol al doilea, Rege pentru voi**

*Așa, rostit-a vocea, cea cerească.
Și Crîșul tresări, cântând în val.
Un „Moș“ bâtrân, porni ca să doinească,
In munții „Tebei“ doina din caval.*

*Timișul, Someș, bâtrâna Bârzavă,
Mureșul, Nistru, Oltul cel năvalnic,
In aior valuri, cânt imnuri de slavă
Mărind, pe Carol al doilea, cel falnic.*

*Strai nou de sărbătoare, pun Români.
Și horă mare prind, în largul fărel.
Opt Iunie. Ziua Restaurării.
Sărbătoresc și tineri și bâtrâni.
Și cânt de bucurie vole bund.
Răsună'n tot întinsul, fără ntrezgă.*

*Opt Iunie. Ază Patria Română,
Slăviște pe urmașul a doi Regi.
Regi, păstrători de datini și de legi,
Cari, fărel noastre dat-Au Intregirea
Și fraților, de același neam. Un'rea.*

*Și neamul, după datina străbună,
Spre a plină, ce'n vechiul hronic, scrie
Regelul drag, Il pun pe cap cunună.
Pe Dumnezeu rugând. Mulți ani, să-L fie.*

Colonel Ionescu Radu

Serbarea din Balinț.

In aceste vremuri de sacru egoism când o apăsătoare atmosferă de neîncredere stavilește orice început de inițiativă, un singur loc ferit de patimii mai poate aduna sufletele bunilor români și creștini însuțuți cheag de similiare cugete și sentimente.

Acest loc de refugiu este Biserică creștină ortodoxă inspirată de înțelepciune, întreaga suflare românească de pretutindeni în fața amenințătoare a vrășmașilor de tot soiul, îșelege a face zid de apărare în jurul altarului măntuitor de păcate, cari au copleșit până la demoralizare straturile sociale ale românilor și din aceasta cetățile cantă — prin dangăt de clopot — a încalta întreaga creștinătate ortodoxă, menită altfel perzanței lente și necruțătoare.

In ansamblul redescoperării generale ocupă un loc

de frunte și poporul din protopopiatul Balințului, care în ziua 25 Martie a. c. și-a adunat primele bătăioane de legionari credincioși în număr total de peste 2000 de suflete, purcezând în frunte cu aleșii lor la ridicarea pietrăi fundamentale a cercului protopopesc al „F. O. R.” pe locul care se va clădi cetatea sfintelor noastre tradiții.

Serviciul divin s'a celebrat în sobor de P. C. Sa Păr. protopop Ioan Trifu încurajat de Cucernicii Preoți: Liviu Biro, Alex. Popoviciu, Nic. Burdă, Ioan Jurca, Ioan Teodorescu, Darie Faur, Aron Popa, Marius Țiucă, Nic. Popescu, Is. Socaciu. Răspunsurile liturgice le-a dat istoricul cor din Lugoj al regretatului Ion Vîdu, sub conducerea distinsului director școlar dl G. Onae. Predica ocazională a fost rostită cu demnitate de C. Sa P. Nic. Burdă. O zi mândră splendidă de primăvară încă a contribuit, ca adunarea de constituire se descurgă într'o stare sufletească demnă de malestarea zilei.

Ca delegat al Consiliului eparhial al Frăției Ort. Române din Arad, dl Dr. Vasile Mircu deputat eparhial, prezidează adunarea de constituire, dânsul salută pe reprezentantul puterii legiluitoare, pe dl Dr. Titus Popoviciu deputat de Severin pe P. C. Sa Păr. protopop Ioan Trifu ca delegat al Prea Sf. Sale Păr. Episcop al Aradului, pe dl Dr. Alex. Bîreescu, primarul municipiului Lugoj, întreaga preoțime, învățătorime, pe ceilalți delegați și proslăvește prezența numerosului popor adunat prin cuvintele: „Salutul și omagilele consiliului Frăției Arad, vouă tuturora și dragostea lui pentru voi pentru toți.” Pentru poporul, carele inspirat de mândria vremurilor ca altădată a rămas neclintit în jurul Dumnezeescului altar. Inspirație care a dat tărie credinței și nădejde neclintită în puterea biruitorie a portătorului de grăjdă. Inspirație, care în cursul veacurilor a încheiat voința națională în solidaritate de fer, indestructibilă în fața puterilor pământene și care a coborât lumină și în sufletele răsleșite, readucându-le pe plăurile visurilor noastre între hotarele unei Români, ce trebuia să se „nfăptuiască”, ca Biserica și neam contopite în aceeași sluteză de creațune divină să poată proslăvi în istorie și în alcătuirile viitoarelor generaționi viață adevărată curată, dreptatea socială și dragostea creștină. Răspunde primul dl Dr. T. Popoviciu în calitatea demnității sale de parlamentar dar mai ales de creștin, asigurând Frăția Balinț, de tot sprijinul atât al său, cât și de al acelora, care mai presus de diversele lor preocupări, se năștesc a și pune întreaga lor contribuție în serviciul săi, noastre Bisericii.

În numele Prea Sf. Sale Păr. Episcop al Aradului, protopopul Ioan Trifu, mulțumește pentru salutul adus Prea Sf. Episcop, urând spor și dorind rezultate fericite. Dl Dr. T. Sevici deputat parlamentar și eparhial salută adunarea în numele Duii Prefect V. Curuțiu și-l tălmăcește regretele de a nu

putea fi și dânsul de față. Dă apoi ceteire „Soli” a cărei autor e D-sa și din care se explică atât de frumos rostul Frăției. Mai vorbesc Părintele I. Medeleanu din Răchita, Părintele L. Biro din Gruni și învățătorul V. Tulea din Cutina. Toate trei cuvântări impresionante ca fond și formă, stârnesc aprobări unanime. În tot decursul desbaterilor corul „Vîdu” delecteză adunarea cu cântări religioase și lumești.

Urmează alegerea comitetului cercului protopopesc. Se aprobă lista propusă de comisia de candidare în ordinea următoare: Președinte: dl Dr. Vasile Mircu, vicepreședinte I: dl Dr. Tiberiu Seviciu, vicepreședinte II: dl primpretor Romul Fărcaș. Secretar general: dl Victor Tulea director școlar Cutina. Casaler: agronomul Ioan Popescu — Balinț și 22 de membrii toți țărani ca făcând parte din comitet.

După adunare s'a servit o masă comună. Aci a toastat dl Dr. V. Mircu pentru Rege. Protopopul I. Trifu pentru dl Prefect, dl Găescu dir. școlar din Târgoviște pentru Izbânda zilei de mâine, dl Dr. T. Popovici exprimă mulțumiri președintelui Dr. Mircu pentru osteneala prin care a putut transforma adunarea de azi, în o adevărată sărbătoare și amintire de vechea prietenie care nu se poate șterge niciodată, îl asigură pe dânsul din nou de întreg devotamentul său.

Dl Dr. V. Mircu toastează în sănătatea Prea Sf. Sale Păr. Episcop Grigorie, iar Păr Burdă ține ultimul toast în sănătatea protopopului Trifu.

După ce Părintele Protopop mulțumește Corului „Vîdu” din Lugoj, pentru participare la aceasta sărbătoare istorică de azi, lumea adunată, foarte mulțumită de cele văzute și auzite, pleacă spre casă.

Correspondentul.

Sedința a IV-a, înăuntră la 7 Maiu 1994, începând cu orele 11 din zi.

Președinte: P. S. Sa Episcopul Dr. Grigorie Gh. Comșă,

Secretar: D. Alexandru Horga.

53. Dl. Ascaniu Crișan în calitate de raportor al Comisiunii Culturale referează asupra raportului general Nr. 2987/1934 al Consiliului Eparhial, Secția Culturală și propune, iar Adunarea hotărête:

Se ia act cu vle satisfacție de raportul general al Secției Culturale pentru importanța din ce în ce mai pronunțată, ce acestă Secție dă problemelor de ordin cultural religios. Raportul se va tipări între anexele Adunării Eparhiale (Anexa D.).

După ce acum s-au creat cadrele organizațiilor religioase din parohii, a sosit timpul pentru o mai pronunțată activitate în afunzime.

Și deoarece raportul general al Secției culturale din anul acesta prezintă activitatea difuzelor organizații religioase mai mult prin date statistice, cari privesc dezvoltarea lor, fără a ni se da indicii privitor la viața lor lăuntrică, la pulsula interioară, care normează ritmul activității lor, dorim ca în viitor să se dea o mai amplă extindere și acestei laturi, arătându-se realizările fiecărelor în parte, cu mențiunea acelora, cari au putut încresta la răbojul activității lor fapte vrednice de a fi relevat în fața Adunării Eparhiale și cari să servească ca un imbold pentru celelalte.

Se aprobă felul de a prezenta situația existentă prin tablouri statistice, dar Adunarea Eparhială face un călduros apel către Prea Cucernicii protopopi ca în viitor să fie căt se poate mai exigenți și prompti în alcătuirea și trimiterea rapoartelor ce li se cer dela Centru. Totodată Adunarea Eparhială invită Ven. Consiliu Eparhial ca față de organele subalterne, cari prin tăcerea sau răspunsul lor tardiv zădănicesc sau temporizează lucrările ce sunt în curs, să aplice cuvenitele sanctiuni.

54. Cu privire la punctele 14, 15 și 16 ale același raport general Nr. 2987/1934 al Consiliului Eparhial, Secția Culturală, referitoare la Casele Culturale acelaș raportor propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște:

Se invită Venerabilul Consiliu Eparhial ca prin organul său, care este Secția Culturală, să se preocupe stăruitor de problema Caselor Culturale, reorganizându-le în sensul, ca ele să devină aevea nucleul, în jurul căruia să se condenseze activitatea tuturor organizațiilor religioase, care înțează în o comună, asigurându-se Secției Culturale prin noui bugete fondurile necesare în acest scop.

55. Prea Sfântă Sa Dl. Episcop Dr. Grigorie Comișa luând cuvântul în legătură cu această propunere spune, că pentru a înălța lacunele a desvoltat în mod sistematic și programatic o prodigioasă activitate, sufletească pe calea misionarismului prin preoți destoinici. E adevăr că avem case Culturale dar ne lipsesc statutele și programul acestor Case Culturale. Nu avem cultură la sate, deci nu avem acea forță magică, care să ridice omul din starea de instinct la starea de individualitate. Pentru ca aceste Case Culturale să-și poată atinge în mod efectiv scopul corespunzând menținii lor se impune imperios elaborarea unui program de activitate. Nu se poate lăsa la aprecierea fiecăruia ce anume și din ce domeniu să conferențeze la Casele Culturale. Aceste conferințe trebuie sistematizate, tipărite și împărtășite la parohii, fiind preotul obligat să le cită poporului. Trebuie selecționate piesele de teatru, cari pe lângă conferință vor forma obiectivul programului, rămânând declamările

și cântările numai un accesoriu al acestuia. Propaganda Cercurilor Culturale nu poate fi în rezultat de căt ineficace, întru căt ea nu este pusă în armonică concordanță cu activitatea culturală a bisericii. Activitatea Caselor Culturale trebuie să fie independentă de a celorlalte societăți. Rolul și menirea Caselor Culturale este să face să dispară lacunele ce simțim prin faptul că nu mai avem școală în mâna.

Prea Sfântă Sa face un apel către Dni deputați ca fiecare să facă conferințe trimisându-le pentru a fi trecute în programul Ceseelor Culturale.

Adunarea Eparhială prin glasul Dlui Ascaniu Crișan mulțumește Prea Sfântiei Sale Păr.-lui Episcop pentru lămuririle date și pentru solicititudinea, cu care îmbrățișează problemele de ordin religios cultural.

56. Prea C. Sa părintele protopop Dr. Stefan Cioroianu în calitate de raportor al Comisiei Culturale cu referire la raportul special Nr. 3126/1934 al Secției Culturale privitor la Societatea tinerimei adulte „Sf. Gheorghe“ propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște:

Să se aplice noui statut al Societății tinerei adulte „Sf. Gheorghe“ aprobat de Mitropolie.

57. Acelaș raportor cu privire la raportul special Nr. 4293/1934 al Consiliului Eparhial, Secția Culturală, referitor la executarea hotărârii Adunării Eparhiale Nr. 54/1933 propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște:

Se ia la cuoștință partea primă a raportului cu privire la concursul dat de Asociația „Frăția Ortodoxă Română“ la acțiunea antisecitară. Referitor la partea a doua a raportului, Consiliul Eparhial este invitat ca la proxima sesiune a Adunării Eparhiale să prezinte un proiect de regulament pentru refacerea și îmbunătățirea statisticel Eparhiale. Se va cere și în viitor un conspect al sectarilor dela Inspectoratul Jandarmeriei pentru confruntarea datelor.

58. În legătură cu partea întâi a raportului Nr. 4293/1934 al Consiliului Eparhial, Secția culturală, Prea Sfântă Sa Păr. Episcop Grigorie propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Să se intervină la Ministerul Cultelor pentru a se retrage autorizațiile date predicatorilor baptiștil fără pregătirea cerută de lege și regulament.

59. Acelaș raportor cu privire la raportul special Nr. 4309/1933 al Secției Culturale a Consiliului Eparhial în chestia chiriilor edificiilor școlare confesionale propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Se îndrumă parohiile să insistă ca la întocmirea bugetelor comunelor politice să se treacă și suma chililor pentru edificiile școlilor confesionale. Întrucât comunele politice, să opună, se va interveni la Prefecturile Județelor, ca acestea să treacă din oficiu în bugetele comunale chilile pentru edificiile școlare. Pentru continuitatea susținem și pentru viitor dreptul de proprietate al bisericii asupra edificiilor școlare.

60. Acelaș raportor cu privire la raportul special Nr. 2008/1934 al Secției Culturale a Consiliului Eparhial referitor la școală normală de băieți „Dimitrie Tichindeal“ din Arad, propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Să se respecte între toate acordul interventit între Eparhia Aradului și Ministerul Instrucției precum și rezoluția Ministerială Nr. 89545 din 15 Octombrie 1931, prin care i se recunoaște școalai normale din Arad „Dimitrie Tichindeal“ caracterul ortodox. Privitor la numirea profesorului de cant și tipic se roagă Prea Sfintă Sa Pă. Episcop a interveni cu toată autoritatea ca această catedră să fie completată cu o persoană potrivită scopului și care are și agrementul Prea Sfintei Sale.

61. Acelaș raportor cu privire la raportul special Nr. 4298/1933 al Secției Culturale a Consiliului Eparhial, prin care se înaintează un exemplar din statutele Caselor Culturale, propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Se ia act despre el și se încorporează la adneaxă la desbaterile Adunării Eparhiale din acest an (Anexa G.)

62. Acelaș raportor cu privire la raportul special Nr. 6881/1933 al Consiliului Eparhial, Secția Culturală, referitor la activitatea Asociației Clerului „Andrei Șaguna“, propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Raportul se ia la cunoștință și Consiliul Eparhial este invitat să îndrume singuraticele despărțăminte ale Asociației să funcționeze normal.

63. Prea Cucernicia Sa părintele protopop Petru Marșeu în calitate de raportor al Comisiunii bisericești cu privire la raportul general Nr. 2863/1934 al Consiliului Eparhial, Secția bisericească, considerând că acest raport a fost distribuit doar deputați propune, în numele Comisiunii bisericești, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Raportul general Nr. 2863/1934 al Consiliului Eparhial, Secția bisericească, se consideră citit și primit, întrând ca anexă la actele desbaterilor Adunării Eparhiale (Anexa C.)

64. Întrând în desbaterea specială a raportului general Nr. 2863/1934 al Consiliului

Eparhial, Secția bisericească, cu referire la cele cuprinse sub litera A) acelaș raportor propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Adunarea Eparhială ia la cunoștință cu regret că în unele parohii corporațiunile parohiale s-au arătat recalcitrante față de superioritățile bisericești împiedecând bunul mers al afacerilor parohiale. În consecință invită Ven. Consiliu Eparhial să procedeze față de aceste corporațuni cu toată rigoarea dispozițiunilor legale și reglementare.

65. Acelaș raportor cu privire la cele raportate sub lit. B) pct. I. din raportul Nr. 2863/1934 al Consiliului Eparhial, Secția bisericească, referitor la executarea hotărârilor Adunării Eparhiale din sesiunea trecută, propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Se menține hotărârea Nr. 25/1933, exprimând dorința ca organele administrative bisericești, să aplique cu toată vigoarea dispozițiunile reglementare disciplinare față de toate organele parohiale neglijente și preoții neglijenți.

66. Acelaș raportor cu privire la punctul II. dela lit. B) al raportului general Nr. 2863/1934 al Consiliului Eparhial, Secția bisericească, referitor la activitatea ofiților și corporațiunilor parohiale propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Se invită Ven. Consiliu Eparhial să continua cu măsurile de lipsă pentru a se intensifica preocupările religioase morale ale corporațiunilor parohiale prin combaterea indifferentismului religios, a curentelor antireligioase și concubinajului.

67. Acelaș raportor cu privire la pct. III. lit. B) din raportul Nr. 2863/1934 al Consiliului Eparhial, Secția bisericească, referitor la activitatea ofiților și corporațiunilor protopopești, propune iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Raportul se ia la cunoștință, invitându-se Consiliul Eparhial ca pe viitor să adune și să armonizeze toate hotărârile organelor protopopești, prezentând propunerile concrete.

68. Acelaș raportor cu privire la cele cuprinse sub punctul IV. lit. B) al aceluiași raport general Nr. 2863/1934 al Consiliului Eparhial, Secția bisericească referitor la activitatea pastorală a preoțimii, propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Se ia la cunoștință cu vîcă satisfacție predicarea tot mai cu zel a cuvântului Evangeliei și invită Ven. Consiliu Eparhial să ia măsuri împotriva preoților neglijenți din punct de vedere a ținerii de predici.

69. Cu privire la cele de sub punctul V. lit. B) al aceluiași raport general Nr. 2863/1934

al Consiliului Eparhial, Secția bisericească, referitor la îngrijirea duhovnicească a celor din spitale, sanatorii și penitenciare acelaș raportor propune, iar Adunarea Eparhială hotărête :

Se iau la cunoștință cu placere, că în afară de preoții duhovnici instituți la numitele instituții din Arad și Timișoara au activat și alți preoți și învățători.

70. Acelaș raportor cu privire la cele de sub pct. VI. lit. B) din raportul Nr. 2863/1934 al Consiliului Eparhial, Secția bisericească referitor la organele de control ale Eparhiei, propune, iar Adunarea Eparhială la la cunoștință cele raportate.

71. Cu privire la cele de sub punctul VII. lit. B) al aceluiași raport general Nr. 2863/1934 al Secției bisericești a Consiliului Eparhial referitor la Academia Teologică acelaș raportor propune, iar Adunarea Eparhială hotărête :

Se iau la cunoștință cele raportate, invitându-se Ven. Consiliu Eparhial să intervină pe lângă Ministerul Cultelor să ia în buget sume corespunzătoare pentru a se putea distribui burse teologilor săiitori și lipsiți de mijloace materiale.

72. La cele de sub punctul VIII., lit. B) al aceluiași raportor general Nr. 2863/1934 al Secției bisericești a Consiliului Eparhial referitor la școala de cântăreți acelaș raportor propune, iar Adunarea Eparhială hotărête :

Se invită Ven. Consiliu Eparhial a certa dacă se poate menține această școală și să găsească mijloacele materiale de lipsă, despre ceeace va raporta în sesiunea viitoare.

73. Cu privire la cele de sub punctul IX. lit. B) al aceluiași raport general Nr. 2863 / 1934 al Secției bisericești a Consiliului Eparhial referitor la salarizarea preoțimii acelaș raportor propune, iar Adunarea Eparhială hotărête :

Adunarea Eparhială la la cunoștință cu mulțumită intervenția Prea Sfintei Sale Părintele Episcop precum și a V. Consiliu Eparhial pentru îmbunătățirea stării materiale a preoțimii. Invită Ven. Consiliu Eparhial să repetească aceste intervenții pe lângă Guvern pentru a se lua în buget toate parohiile neîndreptățite, mai ales cele din colonii.

74. În legătură cu această propunere Prea Sfintă Sa Pă. Episcop aduce la cunoștință adunării Eparhiale că nu a început de a insista mereu pe lângă Guvern pentru satisfacerea nevoilor preoțimii înaintând și cu ocazia vizitei Ministeriale dela Cluj un memoriu în acest sens.

75. În legătură cu cele cuprinse în raportul Nr. 2863/1934 al Consiliului Eparhial, Secția bisericească, sub punctul X. lit. B) re-

feritor la reparațiunile bisericel, sub XI. la construire de biserici, sub XII. la sfintiri de biserici și punctul XIII. referitor la vizitațiunile canonice ale Prea Sfintei Sale Părintele Episcop Grigorie, acelaș raportor propune, iar Adunarea Eparhială hotărête :

Se iau la cunoștință cu deplină bucurie cele raportate exprimând deosebite mulțumiri Prea Sfintei Sale Pă. Episcop Grigorie, pentru strădania misionară desfășurată cu prilejul sfintirilor de biserici și a vizitațiilor canonice.

76. Referitor la cele de sub punctul XIV. lit. B) al aceluiași raportor general Nr. 2863/1934 al Secției bisericești a Consiliului Eparhial privitor la Casele parohiale raportorul propune, iar Adunarea Eparhială hotărête :

Se iau la cunoștință cele raportate, invitându-se Ven. Consiliu Eparhial să insiste și pe mai departe, continuând a lua măsurile de lipsă pentru realizarea zidirilor caselor parohiale, care să servească de adăpost familiilor preoțești.

77. Cu privire la cele de sub punctele XV., XVI., XVII., XVIII., lit. B) precum și referitor la cele de sub litera C) punctele I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII., IX și X, ale aceluiași raport general Nr. 2863/1934 al Consiliului Eparhial, Secția bisericească, raportorul propune, iar Adunarea Eparhială hotărête :

Se iau la cunoștință cele raportate, exprimându-se dorința ca autoritățile Municipiului și Județului Arad să contribuie cu sume mai considerabile la ajutorarea instituțiunilor bisericești din Eparhia Aradului.

78. Dr. Dr. Coriolan Balta raportorul Comisiunel organizatoare, referitor la propunerea părintelui protopop Petru Marșieu de a se ține o ședință solemnă pentru comemorarea Memorandștilor, propune, iar Adunarea Eparhială hotărête :

Întrucât studențimea teologică din Arad împreudă cu Liga Antirevizionistă va comemora procesul Memorandului în ziua erilor, 17 Maiu a. c. și întrucât timpul e prea scurt ca în această sesiune să se poată pregăti această comemorare în mod demn, Adunarea Eparhială exinde o delegație din sănul ei pentru a o reprezenta la această serbare comemorativă, făcând parte din această delegație părintele protopop Petru Marșieu, Dr. Eugen Beles și Ascaniu Crișan.

Terminându-se ordinea de zi, Inaltul Prezidiu anunță ședință viitoare pentru ziua de 8 Maiu a. c. orele 10 din zi, când se vor pune la ordinea zilei restul rapoartelor Comisiunilor Adunărilor Eparhiale.

Ședința se ridică la orele 20.

Președinte : . Secretar :
† (ss) Grigorie (ss) Dr. Alexandru Horga Episcop.

Acest proces verbal s'a citit și verificat în ședința Comisului de verificare a Adunării Eparhiale ținută la 22 Maiu 1934.

(ss) *Mihai Păcăianu* (ss) *Dr. Teodor Botiș*
 (ss) *Dimitrie Muscan* (ss) *Dr. Eugen Beleș*
 (ss) *Dr. N. Popovici* (ss) *Dr. Petica Petrila*
 (ss) *Dr. Ioan Drincu*

Colonia învățătorilor dela Lipova-Banat

După cum s'a mai anunțat în unele zile, în vara aceasta Lipova va adăposti un frumos număr de învățători, din toate ungururile țărilor:

Misionarii satelor vor fi adăpostiți într'o colonie organizată în spiritul coloniilor cercetășești din timpul răsboiului, în internatul școalei superioare de comerț sau în localul școalăi primare de stat, cu aprobarea M. Instr. Publice

Pe lângă viața de înfrângere și elan, excursii, demonstrații cu caracter educativ se *fin și cursuri* care se vor desfășura după un program ce se va alcătui în conf. cu următoarea schemă:

1. *Săptămâna educației morale și naționale*: Biserica, școala și educația morală, 1 zi. Școala primară și ortodoxia, 1 zi. Preotul și învățătorul, 1 zi. Lupta contra sectelor religioase, 1 zi. Subiecte istorice și geografice, 1 zi. Subiecte etnografice și monografice, 1 zi.

2. *Săptămâna artei naționale și a educației ceteșenești*: Teatrul clasic și modern, 1 zi. Literatura clasică și modernă, 1 zi. Muzica clasică și modernă, 1 zi. Pictură românească și străină, 1 zi. Școala și politica, 1 zi. Școala și răsboiul, 1 zi. Învățătorul și rolul lui în viața socială, 1 zi.

3. *Săptămâna economiei naționale și a higenei rurale*: Cooperația în viața satelor, 1 zi. Satul și economia națională, 1 zi. Școala și agricultura țărănească, 1 zi. Lupta contra boalelor sociale, 1 zi. Școala primară și medicina populară, 1 zi. Demografia satelor, 1 zi.

4. *Săptămâna filozofiei și a pedagogiei*: Psihologie infantilă, Istoria filozofiei, Teoria cunoașterii, Logică, 2 zile Curențe filozofice, gânditori, 1 zi. Sociologie, 1 zi. Curențe noi în pedagogie, 1 zi. Evoluția metodelor în inv. primar și Statistică pedagogică, 1 zi. Reformele școlare și inv. primar, 1 zi. etc.

Casa și masa vor costa cca 800 lei. Cursurile vor dura o lună. Date deschiderii coloniei și alte detalii se vor comunica personal celor ce se vor inscrie.

Cererile de inscriere se vor înainta până la 15 Iunie 1934 D-lui George Baran inv. președintele asoc. „Tineretul Învățătoresc” din România (com. Chizdia of. Șiștarovă; Lipova jud. Timiș-Torontal.)

Cum Lipova este și stațiune balneară (băi radioactive, feruginoase, acid carbonic și sulf) în colonie se vor primi și soții învățătoarelor chiar dacă nu sunt membri ai corpului didactic ca și soții învățătorilor, îndiferent ocupația.

Org. coloniei fiind în spirit de muncă și sacrificiu, menajul îl vor face învățătoarele ajutate de inv. și abs. cursului primar dela școalele din plasele Lipova și Radna-Arad.

Colegii și colegii din București, Ilfov, Ialomița, Brăila și Constanța se vor anunța și colegii Jana Popa pentru evenuale lămuriri de ultim moment.

Participanții vor aduce cu sine rufărie de pat (pernă, pătură și cearșaf) și tacâm pentru o persoană (două farsuri, cuțit, lingură, furculiță, șerbet, etc.)

Pentru atingerea scopului urmărit se vor invita să fie conferințe: Dr. Grigore Comșa episcopul Aradului, părinte prot.

Manuilă al Lipovei. Pr. Gh. Todan Fibiș și alte fețe bisericești apoi:

D-nii: Rădulescu Motru, Mehedinți, Simionescu, Nichifor Crainic, Ioan Petrovici N. Anghelescu, Iuliu Valaori, Dragos Protopopescu, Mladenatz, Tașă N. Iorga Antonescu, Conia, Vlădescu, Grigore Popa, Banu, Trancu-Iași, Ioan-Sân-Georgiu, Nae Ionescu, Nae Popescu, Popescu-Voinești, Dan Rădulescu, Ștefanescu, Longinescu profesori universitari; I. Nisipeanu, C. Sporea I. Topliceanu, Val. Grecu, Grigore Fortu, Napoleon Crețu, Gh. Stănescu, profesori secundari; Octavian Goga, M. M. Manoilescu, Vasile Sasu, Petre Ghiță, George Brătianu, Alexandru Vaida Voivod, Iuliu Maniu Sever Bocu, Dr. Lupu, Grigore Iunian, Victor Antonescu oameni politici și de stat; Gh. D. Mugur, Dr. Voiculescu, Gh. Nedelcu, Oprean, M. Radu-Voinea, Andrei Udrea, Lascărav-Moldoveanu conferențial și propagandisti culturali;

Stelian Popescu, Nichifor Crainic, Anton Bacalbașa, Toma Vlădescu, Eugen Tileanu, Ion Marin Sadoveanu, Romulus Seișanu Gh. M. Ivanov, Grecu, Har Ionescu, Mih. Sevastos, N. Batzariș, Seb. Bornemiza, Ioan B. Martin, Jean Barbulescu, Dr. Cosma Junior, Gh. Mihăilescu-Timiș, ziaristi.

La aceștia se mai adaugă și alții al căror nume ne scapă apoi învățătorii cari au prins în viața lor schințele ce săr când ciocanul, „teorii” se isbeză de nicovala „practicei”.

Dacă se vor obține, după cum se speră, și ceva ajutoare din fondul Ministerului Instr. Publice și al pref. jud. Timiș-Torontal se va face o excursiune la Reșița, vizitând și Timișoara.

Pe marginile unui calendar.

În timpul de după răsboiu mișcarea sectoră s'a lătit tot mai mult, iar numărul prozelitilor acestei mișcări de desmembrare a bisericii și de subminare a temelilor statului a devenit tot mai mare; și că sectorismul, această mlădiță degenerată a protestantismului sec. XVI, a prins rădăcini tot mai adânci și mai puternice. Și aceasta, nu doar că predicatorii lor — în cele mai multe cazuri, lipsiți de o cultură mai înaltă, dacă nu de tot — ar fi mai abili oratori ca preoții noștri, ci criza morală, accentuată de cea materială, a făcut pe mulți să-și vândă sufletul. Pe lângă aceasta, sectarii nu se sfiesc, ca în propaganda lor deșanjată să utilizeze pe o treaptă înaltă minciunea și înșelăciunea, numai și numai să-și câștige aderență. Ba se poate afirma, cu toată tăria, că acestea fac parte integrantă din programul acestor propovăduitori ai „adevărului” (!). Valină de asemenea adevăr, dar mal val de cel cart și primești!

În timpul din urmă mi-a fost dat să stau mai mult timp într'una din comunele fruntașe ale eparhiei noastre și astfel să iau contact cu mulți parohieni și cu familiile lor. Mare mi-a fost înșă mirarea, aflată în casele multora un calendar ce se intitula „Calendarul creștinului pe anul comun 1933”, editat de societatea „Studii în Scripturi” și ieșit de sub tiparele ziarului, atât cunoscut pentru sentimentele sale antiromânești și iridentiste, „Erdéyi Hirlap”. Calendarul nu se prezintă în cîte stie ce condiții tehnice, însă

filod mai ieftin (8 Lei.) a fost preferat calendarului diecezan ; mal ales, că „domnul” colportor a avut lăscuită inspirație de a se prezenta, ca ostaș al Domnului. Astfel a fost bine primit de parohieni, atât el cât și calendarul milenist ce li-e oferea. Dar vali falsoi ostaș al Domnului le-a dat în loc de hrana sufletească, otravă ; otrava cea mai nimicitoare ; căci numai pe aceasta o conține calendarul.

Sunt doar câteva capitole, dar din toate, ba din fiecare pagină transpiră numai, hulă și batjocură la adresa Bisericii noastre dreptmăritoare și a creștinilor adevărați, pe care îi numește nutritori de „învățătură blâstămătoare de Dumnezeu”. După ce în cap. I. intitulat, „care e adevărata evanghelle ?“ deneagă atât adeveritatea evangheliei noastre cât și a celorlalte biserici, susținând în gura mare, că a lor e cea adevărată ; ajung ca în cap. „Sunt morții conștienți ?“ să nege până și existența sufletului susținând, că și omul are doar „suflare întocmai, ca oricare animal“, și că atunci când omul moare, „moare și sufletul“, nemai rămânând din om nîmic. Cât despre învățătură, despre nemurire, nu provine — zic ei — dela Iisus Hristos, ci dela dușmanul său de moarte, diavolul.

Nu vom căuta, ca în acest scurt articol de revistă să le dovedesc acestor descreerați, existența sufletului cu zeci de citate din Sf. Scriptură, ci mă mărginesc doar la unul : Domnul Iisus zice în Mat. 10²⁸ „Nu vă temeți de celice omoară corpul, iar sufletul nu pot să-l omoare, ci mai vârtos de acela, ce și corpul și sufletul poate să-l piardă în gheenă.“ Iată deci un loc eclatant în care chiar Domnul nostru Iisus Hristos vorbește despre suflet, ca despre ceva deosebit și superior corpului, îndemnând pe urmășii săi, să nu se teamă de celice pot ucide corpul, ci mai ales de acela, cari pot pierde atât corpul, cât și sufletul. Unii dintre aceștia sunt și milenarii, cari neagă nu numai existența sufletului, ci și pe cea a îndului, care nu e decât un mijloc de înfricare a credinciosului.

Din aceste puține cuvinte se poate vedea, cât de primejdioasă este învățătura milenarilor. și măcar dacă ar fi numai atât ! Însă prin alte scrieri se propagă comunismul și răscoală în contra preoților, regilor și armatei, cari n'ar fi decât instituții diavolești.

Astfel stănd lucrurile, se impune în mod imperios, ca preoții să facă front comun cu conducătorii statului pentru extirparea acestor sectari primejdioși, filocă el nu constituie numai o primejdie pentru Biserică, ci și pentru Stat.

N. M. Cimpoies.

INFORMATIUNI

P. S. Sa la examenele dela Scoala Normală. Marți în 5 Iunie l. c. P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie, întovărășit de părintele consilier M. Păcăianu, a participat la examenele de religie și matematică dela Scoala Normală de băieți. Examenul de religie a fost condus de părintele I. Hălmăjan, iar cel de matematică, de prof. Dragoș.

Cu aceasta ocazie, P. S. Sa, a asemnat din fondul episcopal al miclelor, suma de 1000 lei

Tiparul Tipografiei Diecezane Arad.

pentru studentul sărac, lipsit de haine Boar Gheorghe din clasa I normală.

Miercuri în 6 Iunie, P. S. Sa a participat la examenele: de religie și limba română dela Scoala Normală de băieți.

Convocare. Comitetul Central al Asociației clerului „A. Șaguna“ este convocat la Sibiu (în cancelaria Consiliului arhiepiscopal) pe ziua de Luni 11 Iunie a. c. ora 10 a. m. pentru a discuta noul statut al Asociației generale a preoților, precum și alte chestiuni urgente.

Membri Comitetului Central sunt rugați să participe la această ședință.

Biroul Central al Asoc. clerului „A. Șaguna“.

Preoți distinși cu brâu roșu. Cu data de 1 Iunie a. c. P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie, a împărtășit binecuvântarea și facultatea de a purta brâu roșu următorilor preoți: Virgil Mihulin exactor eparhial Petru Nemet din Șeltin și Dimitrie Moraru din Pecica.

Nădăjduim că aceasta distincție va servi acestor preoți ca încurajare la o și mai rodnică activitate pentru binele comun. Le urăm felicitări sincere.

Parohii vacante.

Pentru înăpătirea parohiei a două din Giula, orașul-mare rom. devenită vacanță prin mutarea preotului Toma Ungureanu la Budapesta, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Biserica și Școala.“

Beneficiul: 1. Uzurocul sesiunii parohiale în estenziune de 68 jug. cat. și 288 st. □.

2. Stolele legale fixate de comitetul parohial și aprobat de sinodul parohial.

Preotul ales va săvârși serviciile divine și va predica în Duminicile și sărbătorile, când va fi la rând și va catehiza la școlile, unde va fi rânduit de catchet de către comitetul parohial — fără altă remunerare din partea parohiei — și va suporta toate impozitele după beneficiul preoțesc.

Parohia este de clasa I (primă), deci dela recurenți se cere asemenea calificări.

La acest post de preot pot recursa numai cetățeni unguri.

Ceice doresc a reflecta la aceasta parohie, să-și înainteze recursele instruite regulamentar în termenul concursual — adresate comitetului parohial din Giula, orașul-mare rom. — și trimise Oficiului protopopesc a Românilor ort. din Ungaria, Giula, str. Român Nr. 5/a, având a se prezenta în termenul de concurs în sf. biserică ort. rom. din Giula, orașul-mare rom. pentru a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie pe lângă strictă observare a dispozițiunilor cuprinse în §-ul 33 din „Regulamentul pentru parohii“.

Giula, la 25 Mai 1934.

Comitetul parohial ort. rom. din Giula orașul-mare rom.

În înțelegere cu Dimitrie Sabdu, paroh 3-3

Red. responsabil : Protopop SIMION STANĂ